

Saksopplysninger

Søknaden

Søknaden gjelder helikoptertransport (inntil 18 turer) av to Jetmen, utstyr, støtte- og filmcrew m.m. til toppen av Katthammaren i Eikesdalsvatnet landskapsvernområde. Formålet er start og landing av Jetman og Jetman jr. på toppen av Katthammeren. Det blir første gang i luftfartshistorien et menneske med ryggvinge tar av og lander fra bakken på samme sted. Det er det høye frie fallet fra Katthammaren som kan erstatte helikopter som utsprangsplattform som gjør dette mulig. Det er gitt dispensasjon tidligere (dokumentene 5 og 6) men denne er omgjort og endelig avslått av Miljødirektoratet (vedlegg 4).

Tiltakshaver har sendt ny søknad der antall turer nå er redusert fra 20 til 18. Redusert transportbehov skyldes blant annet at man nå ikke skal sette opp katapult. Videre er omsøkt tidsvindu innskrenket, det er nå 17.7-5.8. Den nye søknaden ble behandlet i arbeidsutvalget som sak 7/16 (vedlegg 3). Forvalter fremmet saken uten innstilling, ut fra sakens historikk med to alternative forlag til vedtak (avslag og dispensasjon) og gjorde oppmerksom på at etter hans vurdering lå dispensasjon utenfor rammene for det som naturmangfoldloven åpner for. Arbeidsutvalget ga tillatelse til inntil 18 løft i perioden 17.7.-5.8. med samme begrunnelse og vilkår ellers som i forrige behandling. Se også vedlegg 3 og dokument 8.

Klagene

Se dokument 1 og 2. Disse er datert 20. og 23.5 og er sendt innenfor klagefristen (melding om vedtak sendt 4.5.). Både Fylkesmannen og Naturvernforbundet har rettslig klageinteresse.

Begge begrunner klagen med fare for uønsket presedens.

Naturvernforbundet skriver «*Med ei slik kreativ grunngjeving for kva som kan styrke verneføremålet, vil truleg nær sagt ei kvar øydelegging av vernekvalitetar vere positivt og styrke verneføremålet.*».

Fylkesmannen viser videre til manglende hjemmel i NML § 48, verneforskriften og forvaltningsplanen. I tillegg til fare for uheldig presedens peker fylkesmannen på at antall flyginger fortsatt er høyt og har potensiale for å forstyrre villrein.

Fylkesmannen ber også om at vedtaket gis utsettende virkning om klagen ikke blir tatt til følge.

Om klagene ikke tas til følge framgår av vedtektene for nasjonalparkstyret at den skal gå videre til Miljødirektoratet.

Tidligere behandlinger

Se også dokumentene 5, 6 og 7 (lenker i teksten nedenfor).

Nasjonalparkstyret ga i **sak 47/15** (<http://bit.ly/SU-DNPS-47-15>) dispensasjon for inntil 30 landinger med helikopter på Katthammeren før 20.8. for tiltaket. Det var stilt krav om opprydding. Begrunnelsen var mindre vekt på presedens i landskapsvernområder enn i nasjonalparker og reservater, små konflikter med verneverdiene, stor nasjonal satsing på verdiskaping i verne- og villreinområder, nasjonal reiselivssatsing,

markedsføringsverdi og indirekte økt kjennskap til forståelse for og aksept for vernet. Innstilling fra forvalter var negativ, ut fra at det ikke er hjemmel i verneforskriften, at naturmangfoldloven § 48 ikke åpner for et slikt tiltak som er utenfor rammen av verneformålet og at det er i strid med forvaltningsplanen. Forvalter viste videre til at miljøverndepartementet (nå KLD) i flere klagesaker på vedtak i nasjonalparkstyret har presisert vurderingen i forhold til NML § 48.

Vedtaket i sak 47 ble påklaget av Fylkesmannen (Møre og Romsdal), grunneier (Eikesdal sameige), villreinnemnda for Snøhetta og knutshø og Snøhetta villreinutvalg. Videre var et nytt moment kommet til, at søker har alternativt startsted utenfor verneområde (Helsetkopen, Stranda).

Klagesaken ble fremmet som **sak 67/15 i nasjonalparkstyret** (<http://bit.ly/SU-DNPS-67-15>), uten innstilling, men med to alternative forslag til vedtak i saksframstillingen:

A) Et som var en revidert utgave av vedtaket i 47/15 og

B) Et som forvalter mente var miljøfaglig og miljørettslig korrekt, tatt hensyn til at klagenes tilla villreinhensyn større vekt enn saksutredningen, og at det forelå alternativt startsted.

Styret gjorde nytt vedtak der antall flyginger var redusert til 20, startdato satt til 15.7. av hensyn til konflikter med hekkende rovfugl og sluttdato flyttet til 15.8. av hensyn til reinsjakta. Noen vilkår var presisert. Begrunnelse ellers som i sak 47. Styret mente vedtaket tok klagenes delvis til følge og presiserte videre at grunneiers rettigheter ligger utenfor det styret kan trekke inn i grunnlaget for sine vedtak.

Fylkesmannen påklaget også vedtaket i sak 67, med samme begrunnelse som i første klage.

Styret behandlet klagen i **sak 79/15** (http://bit.ly/SU-DNPS_79-15) og avviste klagen som da gikk til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Miljødirektoratet omgjorde vedtaket og avsto søknaden, se vedlegg 4. Begrunnelsen er at tiltaket kan påvirke verneverdiene nevneverdig og det er da ikke anledning til å gi tillatelse etter naturmangfoldloven § 48. Avgjørelsen er endelig.

Søker søkte så på ny og **arbeidsutvalget ga på ny tillatelse i sin sak 7/16** (vedlegg 3). Antall turer og tidsvindu er innsnevret noe i forhold til tidligere vedtak (nå 18 turer og tidsvindu 17.7.-5.8.), ellers er vedtaket som i sak 67/15 (79/15).

Det vises til vedlegget. Det er dette vedtaket som nå er påklaget.

Hjemmelsgrunnlag – delegering

Dette blir som i tidligere behandlinger (se vedlegg 3 og dokumentene 5, 6 og 7) og gjentas derfor ikke her. Klagesaker skal etter vedtektene behandles av nasjonalparkstyret.

Vurdering

Klagenes kom i rett tid og klagerne har rettslig klageinteresse. Klagenes skal derfor tas opp til behandling.

Klagenes bygger på tilsvarende vurdering av lov- og forskriftsgrunnlaget som forvalter har bygd på i sine vurderinger og forslag til vedtak. Styret og arbeidsutvalget har ved

samtligte behandlingar vært uenig i dette. Momentene klagen bringer fram er vurdert i tidlige behandlingar men ikke vektlagt i avgjørende grad av styret og arbeidsutvalget. Forvalter ser det derfor som eneste reelle alternativ å innstille i tråd med det som har vært styrets og arbeidsutvalgets holdning i denne saken, selv om dette etter forvalters vurdering er i strid med arbeidsinstruksen om at «*Tilrådingar forvalteren legger fram for styret skal ligge innanfor rammen av naturmangfoldloven og verneforskriftene*».

Fylkesmannen ber om at klagen skal ha utsettende virkning, jf. forvaltningslovens § 42. Det er nå så kort tid til at vedtaket er planlagt gjennomført at det å ikke etterkomme dette kan gjøre klageadgangen illusorisk, om tiltaket gjennomføres før klagebehandlinga. Søker har alternativt utsprangssted, slik at dette ikke kan sies å være avgjørende for søker.

Avgjørelse om utsatt gjennomføring er ikke enkeltvedtak og kan derfor ikke påklages. Klageinstansen (direktoratet) kan imidlertid selv vedta utsatt gjennomføring om nasjonalparkstyret ikke gjør det, eller oppheve et eventuelt vedtak i styret om utsatt gjennomføring, om det finner grunnlag for det.

Innstilling gis i tråd med vurderinga over.

Forvalter minner avslutningsvis om at:

- Styret fatter sine vedtak med myndighet delegert fra Miljødirektoratet.
- Delegerende myndighet (Miljødirektoratet) har ved avslag i forrige sak klart gitt til kjenne at tillatelse til tiltaket ligger utanfor det det kan gis dispensasjon til.
- Å gjenta vedtaket vil kunne oppfattes som et forsøk på å uthule vernet ved å utvide tolkningsrommet for regelverket, og på å ignorere delegerende myndighet.

Videre gjør jeg oppmerksom på at direktoratets avgjørelse i forrige klagesak var i tråd med det departementet avgjorde i tilsvarende klagesaker da Miljøverndepartementet var klageinstans. Det var dog under forrige regjering.

Arkivsaksnr: 2016/3556-3

Saksbehandler: Carl S. Bjurstedt

Dato: 31.05.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	22/2016	09.06.2016

Dispensasjon for utsetting av fastmerker, temperaturloggere og nettingbur samt kjøring på Snøheimvegen – 2016-2020 - Norsk institutt for naturforskning NINA

Vedlegg:

- 1 Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - Videreføring og utvidelse av høyfjellsøkologiskforskning - Norsk institutt for naturforskning NINA

Andre dokumenter i saken

20. Naturmangfoldloven – NML (kap. II om bærekraft og V områdevern) - <http://bit.ly/NML-5>
21. Forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - http://bit.ly/Forskr_D-S_NP
22. Forskrift for Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn LVO: <http://bit.ly/dri-kon-hjer-forskr>
23. Forskrift for Åmotan-Grøvdalen LVO - <http://bit.ly/forskr-ÅG-LVO>
24. Forskrift for Eikesdalsvatnet LVO – <http://bit.ly/Forskr-Eikesdv>
25. Rundskriv om forvaltning av verneområder - <http://bit.ly/vernerundskriv>
26. Delegeringsreglement for nasjonalparkstyret - <http://bit.ly/DNPS-DLG-REGL>
27. Horisont Snøhetta, hovedrapporten - <http://bit.ly/HorisontSnøhetta>
28. Climate Ecotones-prosjektet - <http://bit.ly/ClimEcotone>
29. ECOFUNC-prosjektet – <http://bit.ly/ECOFUNK>
30. Artikkel om resultater fra Alpine 62 / SIS klima – <http://bit.ly/Borealtrussel>
31. NINA Tema 63 Effekter av klimaendringer på arter, økosystem og samfunn - <http://bit.ly/NINA-T63>

Selv om revisjon er en noe mindre omfattende oppgave, er det en utfordring å innpasse planarbeidet i en oppstykket og travel arbeidshverdag.

Et mulig tiltak kan være å leie inn ekstern hjelp til de mest rutinepregede oppgavene.

Dette bør ikke by på praktiske problemer, om egnet personell kan finnes. I

kommunene, eller muligens hos Fylkesmannen, som nå tar inn noen praktikanter og lærlinger. Det vil likevel fortsatt bli en utfordring å få tilstrekkelig sammenhengende tid til arbeidet. Midlene som er til disposisjon tillater ikke noe større innkjøp av tjenester, som for eksempel egen sekretær for arbeidet eller frikjøp av en forvalter i lengre tid.

Det er nødvendig å revidere prosjekt- og framdriftsplan, se vedlegg 1. Etter drøftinger med Fylkesmannen er framdriften nå lagt opp slik at vi avventer å ferdigstille høringsforslaget for oversendelse til faglig godkjenning hos direktoratet til verneplanen er behandlet av Kongen i Statsråd. Vedtatt forvaltningsplan for verneområdene i Hjerkinnskytefelt kan da tas direkte inn i vår plan før høring.